

27-03-2008

Sagsnr.
1101-315234

Dokumentnr.
2008-164434

Sagsbehandler
Sissa Öhrström

Orientering til Socialudvalget:

Opfølgning på anbefalinger fra UFC Børn og Unges undersøgelse om brugerinddragelse (2006)

Baggrund

Udviklings- og Formidlingscenter for Børn og Unge har i 2006 gennemført en undersøgelse af brugerinddragelse med udgangspunkt i udvalgte sektorplanmål på området for børnefamilier med særlige behov. Undersøgelsens resultater viste bl.a., at følgende to forhold var udslagsgivende for graden af oplevet inddragelse:

- Forældrenes enighed i at barnet har brug for hjælp
- Forældrenes tilknytning til socialcenter (Østerbro-borgere scorer højest)

Formålet med dette følgenotat er at orientere Socialudvalget om, hvordan Socialforvaltningen har fulgt op på de anbefalinger, som Udviklings- og Formidlingscenter for Børn og Unge fremkom med på baggrund af deres undersøgelse. Undersøgelsens resultater blev forelagt Socialudvalget 18. april 2007, hvor Socialudvalget tiltrådte forvaltningens indstilling om, hvilke anbefalinger forvaltningen ville følge op (SUD 90/2007).

Socialforvaltningens opfølgning på undersøgelsens resultater

1. Introduktion til kulturagrammet i børnefamilieteamene til kortlægning af familiens kultur

I Familien i Centrum (FiC) er et af hovedformålene at udvikle nye metoder i det sociale arbejde med udsatte børnefamilier. Når en familie indleder et forløb hos FiC bliver den første tid brugt til at afklare, hvilke mål der er for arbejdet med familien. På denne baggrund bliver det valgt, hvilke metoder, det vil være relevant at anvende i arbejdet med familien for at nå de opsatte mål. Afhængig af den konkrete families problemstillinger anvender man de metoder, der er relevante, hvilket fx kan involvere en metode, hvor man kortlægger familiens kultur.

Kulturagrammet, som det bliver anbefalet at introducere på baggrund af UFC Børn og Unges undersøgelse, er tænkt som en model til at udrede en families værdimæssige kulturelle særtræk. I kulturagrammet indgår derfor forskellige punkter og faktorer, som sagsbehandleren kan vælge at inddrage i mødet med en familie med etnisk minoritetsbaggrund

-
Bernstorffsgade 17
1592 København V

Telefon
3317 3421

E-mail
TG74@sof.kk.dk

www.kk.dk

Gennem FiC bliver sagsbehandlerne fra alle børnefamilieteamene udstyret med en 'værktøjskasse' med metoder, som de kan vælge at anvende i arbejdet med familien, alt efter hvilken metode der er relevant. I sager hvor det er relevant arbejdes der således på, at man udreder en families kulturelle baggrund - men også at det langt fra er et krav i mødet med alle familier med etnisk minoritetsbaggrund. På den baggrund har forvaltningen ikke fundet det relevant at introducere kulturagrammet i børnefamilieteamene. Børnefamilieteamene bliver allerede undervist i at kortlægge en families kultur i de tilfælde, hvor det er relevant.

2. Undersøgelse af rammebetingelser og praksis i børnefamilieteamet på Østerbro med henblik på at udbrede gode erfaringer med inddragelse af forældre ud fra teamets gode resultater.

Borgere med tilknytning til børnefamilieteamet på Østerbro følte sig i højere grad inddraget end borgerne fra de øvrige børnefamilieteamene, som medvirkede i undersøgelsen. For at udbrede børnefamilieteamets gode erfaringer til resten af byen har MR Børn holdt et dialogmøde om brugerinddragelse. Børnefamilieteamchef Pernille Ørskov og to medarbejdere fra børnefamilieteamet præsenterede, hvordan de arbejder med forældreinddragelse, og gav deres bud på, hvorfor det får borgeren til at føle sig inddraget. Børnefamilieteamet på Østerbro fremhævede bl.a.:

- Børnefamilieteamchefens *holdning* til borgerinddragelse; hvor borgeren *skal* mødes, og det var klart for alle at det var chefens holdning. Det har skabt en kultur, med en høj grad af borgerinddragelse som en integreret del af sagsbehandlernes arbejde.
- Prioritering af *formidling* til borgerne, som fx kommer til udtryk ved, at sagsbehandlerne ofte vender overvejelser og løsningsmuligheder med borgerne.
- Høj grad af *tilgængelighed*, som bl.a. kommer til udtryk ved, at socialcentret ikke har låste døre, og at sagsbehandlerne har mobiltelefon, så de er direkte tilgængelige – også for sms'er og for nogles vedkommende også på skæve tidspunkter.
- Frihed til at tænke kreativt og prioritere at tage *hjem til familien*, f.eks. hvis teamet har modtaget en underretning, og familien gentagne gange ikke møder til samtale på socialcentret.

3. Udarbejdelse af guidelines for vidensoverførsler ved skift i sagsforløb, således at forældre informeres og inddrages på den mest hensigtsmæssige måde.

Skift i sagsforløb kan eksempelvis være, når en sag skifter fra undersøgelses- til handleplansgruppen, og der dermed kommer ny sagsbehandler på sagen. Skiftet markerer samtidig, at nu er § 50

undersøgelsen afsluttet, og der skal sættes en eller flere foranstaltninger i værk.

Borgere, der har en social sag, vil altid opleve, at der sker skift i deres sagsforløb. Enten i form af ny sagsbehandler eller i form af, at der træffes beslutninger om andre foranstaltninger, idet barnets behov for støtte ændrer sig.

Handleplanen er i den forbindelse et vigtigt redskab til at sikre, at der sker en systematisk overlevering af en sag fra én sagsbehandler til en anden. Samtidig er handleplanen en sikkerhed for, at både barn og forældre skriftligt blive informeret om, hvorfor myndigheden har truffet en afgørelse, og hvilke overvejelser der ligger bag.

Handleplanen udarbejdes på baggrund af en § 50 undersøgelse, og i den bliver rammer og mål for indsatsen beskrevet. Sagsbehandleren skal lave handleplanen i samarbejde med barnet og forældremyndighedsindehaveren, og det ligger således i udformningen af handleplanen, at den skal sikre en aktiv inddragelse af barnet og dets familie.

Socialforvaltningen har et styrket fokus på, at der udformes handleplaner i alle sager, og at forældre altid søges inddraget. Der er således fokus på inddragelse og orientering af forældre ved skift gennem arbejdet i et helt centralt element i sagsarbejdet. Desuden arbejder vi intensivt på at inddrage forældre i § 50 undersøgelserne, således at forældrene i såvel undersøgelsesfasen og handleplansfasen bliver inddraget og orienteret. Det skal i den forbindelse nævnes, at der gennem de senere år, bl.a. med afsæt i Familien i Centrum, er kommet et styrket fokus på at anvende metoder, der inddrager familien, som eksempelvis Signs of Safety, Familierådslagning mm.

Dog skal det bemærkes, at netop sagsbehandlingen er et af de mest pressede steder i vores organisation i dag, hvilket gør det vanskeligt at levere en indsats der i tilstrækkelig grad inddrager og informerer forældre. Det at lave sagsbehandling med socialt udsatte børn og deres familier er et vigtigt arbejde, som vi kontinuerligt overvejer, hvordan vi kan gøre bedre. Dette er nødvendigt, hvis man vil opnå bedre resultater for kommunens udsatte børn og unge og deres familier. Derfor skal der fremover yderligere fokus på, hvordan vi kan styrke sagsbehandlingen.

4. Udarbejdelse af guidelines for vidensoverførsler mellem sagsbehandler og dem, der varetager foranstaltningerne, således at der handles proaktivt og koordineret i forhold til familien.

Ovenstående anbefaling er i tråd med anbefaling nr. 3, der også handlede om at understøtte kontinuitet i sagen for borgeren. UFC

Børn og Unge konkluderede blandt andet i deres undersøgelse, at den oplevede inddragelse fremmes, når der er kontinuitet i sagen

Handleplanen spiller også i denne forbindelse en vigtig rolle, da handleplanen fungerer som overdragelsesdokumentet, når en sag bliver overleveret fra sagsbehandler til foranstaltningssperson. Handleplanen skal være så udførlig, at eksempelvis en døgninstitution har de nødvendige oplysninger og forudsætninger for at iværksætte en indsats, der støtter op om de konklusioner, som børnefamilieteamet er kommet frem til. Døgninstitutionerne skal herefter lave en udviklingsplan for de enkelte børn og unge, og udviklingsplanen bliver således et redskab, der styrker den fælles opfattelse af, hvad formålet med barnets ophold på døgninstitution er (se endvidere under punkt 6).

5. Udarbejdelse af tjekliste for inddragelse ved første møde med forældrene indeholdende bl.a. afklaring af tidshorisonter, mødekadencer, forventningsafstemning omkring forløbet og foranstaltningen.

MR Børn har i september 2007 udarbejdet en pixivejledning over et sagsforløb, som er sendt ud til alle børnefamilieteamchefer.

For at sikre den bedst mulige inddragelse af børn og forældre har MR Børn indarbejdet en 'tjekliste for inddragelse' (vedlagt som bilag), som er med til at understøtte, at sagsbehandlerne fra den første henvendelse fra borgeren medtænker, hvordan borgeren bedst muligt kan blive inddraget i sin egen sag. Tjeklisten understøtter også anbefaling 3 og 4.

6. Udarbejde vejledende retningslinjer for inddragelse af døgninstitutionsanbragte børn i deres eget sagsforløb.

I januar 2006 indførte MR Børn konceptet "Barnet/den unges udviklingsplan", som har til formål at sikre den bedst muligt inddragelse af barnet i egen sag. Konceptet er obligatorisk for alle dagbehandlings- og døgninstitutioner på MR Børns område, og alle institutioner anvender den i deres daglige arbejde. Den enkelte institution skal i samarbejde med barnet, barnets familie og sagsbehandleren fra børnefamilieteamet udarbejde udviklingsplanen, som skal indeholde konkrete mål og indsatser for, hvorledes barnets bedst kan støttes i sin trivsel og udvikling. Planen er ikke en erstatning for myndighedernes handleplan, men nærmere en samarbejdsaftale mellem de berørte i forhold til, hvorledes den pågældende institution kan arbejde med og støtte barnet i hverdage på institutionen. Planen understøtter således inddragelsen af barnet som også sker i forbindelse med udarbejdelsen af både undersøgelses- og handleplansskemaerne, hvor barnets holdning til egne situation – for de største børns vedkommende – skal beskrives.

7. Udarbejde vejledende retningslinjer for døgninstitutioner med hensyn til etablering af børneråd og afholdelse af børnemøder/husmøder

MR Børn har endnu ikke udarbejdet fælles retningslinjer på området, men forsøger igennem dialog og mødeaktivitet med institutionerne at gøre opmærksom på vigtigheden af børnerådene. Mange institutioner har i dag velfungerende børneråd. Nogle af de institutioner, som ikke har etableret børneråd, arbejder oftest med en målgruppe af børn og unge, som dels opholder sig kort tid på institutionen og dels ikke er vant til at organisere sig eller være aktiv i forhold til at få indflydelse på egne livsmuligheder. Det er socialforvaltningens ønske, at de anbragte børn og unge i højere grad skal blive en aktiv del af det miljø, de befinder sig i, og her er deltagelse i børnerådene et vigtigt element.

MR Børn vil i løbet af 2008 kontakte de institutioner, som endnu ikke har etableret børneråd med henblik på at bistå dem med konkrete råd og vejledning. Desuden har Kontoret for kvalitet og tilsyn også fokus på emnet, i og med at de ved det årlige tilsynsbesøg drøfter brugernes indflydelse i tilbuddet som et fast punkt. Her spørges der bl.a. til, om der er brugerråd samt dets funktion, opbygning og aktiviteter. Inden udgangen af 2008 vil MR Børn have udarbejdet retningslinjer for oprettelse af børneråd.